

פקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971

בתי משפט וסדרי דין – ראיות

תוכן ענינים

4	Go	פרק א': עדות שבעל-פה	
4	Go	סימן א': הזמנת עדים וכשרותם	
4	Go	סמכות להזמין עדים	סעיף 1
4	Go	הכל כשרים להעיד	סעיף 2
4	Go	סייג לעדותם של בני זוג	סעיף 3
4	Go	סייג לעדותם של הורה וילד	סעיף 4
5	Go	עדות מותרת	סעיף 5
5	Go	עדות לזכות בן משפחה ראייה לחובתו	סעיף 6
5	Go	עדות לעצמו או ליריב	סעיף 7
5	Go	הגדרות	סעיף 8
5	Go	סימן ב': עדות על אמרות	
5	Go	אמרת עד בעת ביצוע עבירה	סעיף 9
5	Go	אמרה של קרבן אלימות	סעיף 10
5	Go	אמרת עד מחוץ לבית המשפט	סעיף 10א
6	Go	קבלת אמרה בהסכמה	סעיף 10ב
6	Go	שמירת דינים	סעיף 10ג
6	Go	הוכחת אמרה של נאשם	סעיף 11
6	Go	הודיה	סעיף 12
6	Go	סימן ג': עדות מחוץ למדינה	
6	Go	גביית עדות על ידי שלוח במשפט אזרחי	סעיף 13
7	Go	עדות מחוץ למדינה במשפט פלילי	סעיף 14
7	Go	פרק ב': עדות שבכתב	
7	Go	סימן א': תצהירים	
7	Go	תצהיר שבכתב כראיה בדין	סעיף 15
7	Go	תחולת הדין הפלילי	סעיף 16
7	Go	חקירה בעל פה	סעיף 17
7	Go	סימן ב': שבועות	
7	Go	הגדרה	סעיף 18
7	Go	סמכות להשביע	סעיף 19
7	Go	סימן ג': עדות של מומחים ועובדי ציבור	
7	Go	ראיה לפעולת הממשלה	סעיף 19א
8	Go	חוות דעת מומחה ותעודת רופא	סעיף 20
8	Go	חזקת חתימה	סעיף 21
8	Go	חוות דעת ותעודת רופא שנעשו מחוץ לישראל	סעיף 22
8	Go	תעודת עובד הציבור	סעיף 23
8	Go	טפסים ותקנות	סעיף 24
8	Go	דין תעודות לפי סימן זה כדין עדות בשבועה	סעיף 25
8	Go	חקירה בעל פה	סעיף 26
8	Go	שמירת זכויות וסמכויות	סעיף 27

פקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971

נוסח מלא ומעודכן

8	Go	הגדרה	סעיף 28
9	Go	סימן ד': תעודות ציבוריות ונכריות	
9	Go	הגדרות	סעיף 29
9	Go	הוכחת תעודות חוץ	סעיף 30
9	Go	אין צורך להוכיח מעמדו של המקיים	סעיף 31
9	Go	הוכחת תעודות ציבוריות	סעיף 32
9	Go	תעודת אישור של נציג ישראלי	סעיף 33
10	Go	חזקות על תעודות ציבוריות	סעיף 34
10	Go	"רשומות" ראייה	סעיף 34א
10	Go	תאריך הפרסום של "רשומות"	סעיף 34ב
10	Go	סימן ה': רשומה מוסדית	
10	Go	הגדרות	סעיף 35
10	Go	קבילות רשומה מוסדית	סעיף 36
11	Go	אי כפיית הגשה של רשומה מוסדית של תאגיד בנקאי	סעיף 38
11	Go	רשות עיון ברשומה מוסדית של תאגיד בנקאי	סעיף 39
11	Go	חוות דעת של מומחה	סעיף 39א
11	Go	שמירת דינים	סעיף 39ב
11	Go	סימן ו': העתק צילומי	
11	Go	הגדרה	סעיף 40
11	Go	העתק צילומי כראיה	סעיף 41
11	Go	העתק של רשומה מוסדית	סעיף 41א
11	Go	מעמדו של פלט	סעיף 41ב
11	Go	שמירת דינים	סעיף 42
12	Go	סימן ז': פסק דין מרשיע במשפט פלילי	
12	Go	קבילות פסק דין	סעיף 42א
12	Go	עיון בפרוטוקול ובחומר אחר	סעיף 42ב
12	Go	ראיות לסתירת פסק דין	סעיף 42ג
12	Go	ממצאים ומסקנות בתביעה אזרחית נגדרת	סעיף 42ד
12	Go	שמירת דינים	סעיף 42ה
12	Go	סימן ח': תעודה נושנה	
12	Go	תעודה נושנה	סעיף 43
12	Go	פרק ג': ראיות חסויות	
12	Go	חסיון לטובת המדינה	סעיף 44
12	Go	חסיון לטובת הציבור	סעיף 45
13	Go	פגיעה הנגרמת מצירוף ראיות	סעיף 45א
13	Go	הדיון בעתירה לגילוי ראייה חסויה	סעיף 46
13	Go	ראיות מפלילות	סעיף 47
13	Go	עדות עורך דין	סעיף 48
14	Go	עדות רופא	סעיף 49
14	Go	עדות פסיכולוג	סעיף 50
14	Go	עדות עובד סוציאלי	סעיף 50א
14	Go	עדות כהן דת	סעיף 51
14	Go	תחולה	סעיף 52
14	Go	פרק ד': משקלן של ראיות	
14	Go	משקלה של עדות	סעיף 53
14	Go	הכרעה על פי עדות יחידה במשפט אזרחי	סעיף 54
15	Go	הכרעה על פי עדות יחידה במשפט פלילי	סעיף 54א
15	Go	עדות קטין שאינו בר אחריות פלילית	סעיף 55
15	Go	ראיה שנתקבלה שלא כדין	סעיף 56

פקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971

נוסח מלא ומעודכן

15	Go	ראיות סותרות	סעיף 57
15	Go	חזקת יצרן	סעיף 57א
15	Go	חזקת זמן ייצור	סעיף 57א1
15	Go	פרק ה': שונות	
15	Go	הדין הוא כמפורסמות	סעיף 57ב
15	Go	המצאה על ידי הדואר	סעיף 57ג
15	Go	אגרות	סעיף 58
15	Go	תקנות	סעיף 59
16	Go	תחולה	סעיף 60
16	Go	תוספת ראשונה	
16	Go	[טופס תעודת עובד הציבור]	
16	Go	תוספת שניה	
16	Go	תקנות	
16	Go	הגדרות	סעיף 1
16	Go	שמו ומענו של המצהיר	סעיף 2
16	Go	צורתו של תצהיר	סעיף 3
16	Go	תיקונים צריכים קיום	סעיף 4
16	Go	תצהיר שאינו ניתן לקריאה	סעיף 5
16	Go	חתימת המצהיר	סעיף 6
16	Go	מודעת ההשבעה	סעיף 7
16	Go	תצהיר משותף	סעיף 8
16	Go	שינוי בתצהיר	סעיף 9
17	Go	נוסח השבועה	סעיף 10

פקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971*

פרק א': עדות שבעל-פה

סימן א': הזמנת עדים וכשרותם

1. (א) מותר להזמין כל אדם ליתן עדות שהיא קבילה ושייכת לענין; והוא, כשאינן הוראה אחרת בפקודה זו. (ב) בית המשפט רשאי, לפי שיקול דעתו, לסרב להוציא הזמנה אם אין בה צורך או אם ראה שנתבקשה למטרה שאיננה גילוי האמת. 2. הכל כשרים להעיד בכל משפט, בכפוף לאמור בסעיפים 3 ו-4, ואין אדם פסול להעיד מפני שהוא בעל דין בתובענה אזרחית, או מתלונן או נאשם במשפט פלילי, או מפני שהוא מעבדו, עובדו, בן זוגו או קרובו של התובע, המתלונן, הנתבע או הנאשם, או מפני שהורשע או נושא עונש על עבירה. 3. במשפט פלילי אין בן זוג כשר להעיד לחובת בן זוגו, ואין כופים אותו להעיד לחובת אדם המואשם יחד עם בן זוגו בכתב אישום אחד. 4. במשפט פלילי אין הורה וילד כשרים להעיד האחד לחובת משנהו, ואין כופים אחד מהם	סמכות להזמין עדים הכל כשרים להעיד סייג לעדותם של בני-זוג סייג לעדותם של הורה וילד

* פורסם דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ' 421.

- תוקן ס"ח תשל"ג מס' 705 מיום 19.7.1973 עמ' 191 (ה"ח תשל"ב מס' 1002 עמ' 36) – תיקון מס' 1.
- ס"ח תשל"ג מס' 711 מיום 2.8.1973 עמ' 236 (ה"ח תשל"ב מס' 995 עמ' 265) – תיקון מס' 2.
- ס"ח תשל"ו מס' 813 מיום 11.6.1976 עמ' 203 (ה"ח תשכ"ט מס' 854 עמ' 361) – תיקון מס' 3 בסעיף 52 לחוק הנוטריונים, תשל"ו-1976; תחילתו ביום 11.6.1977.
- ס"ח תשל"ח מס' 908 מיום 10.8.1978 עמ' 206 (ה"ח תשל"ח מס' 1342 עמ' 206) – תיקון מס' 4 בסעיף 11 לחוק בנק ישראל (תיקון מס' 11), תשל"ח-1978.
- ס"ח תשמ"ם מס' 948 מיום 29.11.1979 עמ' 14 (ה"ח תשל"ח מס' 1352 עמ' 260) – תיקון מס' 5 [במקור מס' 4]. ת"ט ס"ח תשמ"ם מס' 958 מיום 31.1.1980 עמ' 58.
- ס"ח תשמ"א מס' 1030 מיום 15.6.1981 עמ' 305 (ה"ח תשמ"ם מס' 1456 עמ' 228) – תיקון מס' 6 בסעיף 27 לחוק הפרשנות, תשמ"א-1981; תחילתו ביום 1.10.1981.
- ס"ח תשמ"ב מס' 1057 מיום 4.8.1982 עמ' 197 (ה"ח תשמ"ם מס' 1477 עמ' 376) – תיקון מס' 7 [במקור מס' 6]. ת"ט ס"ח תשמ"ב מס' 1059 מיום 19.8.1982 עמ' 216.
- ס"ח תש"ן מס' 1290 מיום 7.12.1989 עמ' 11 (ה"ח תשמ"ט מס' 1947 עמ' 146) – תיקון מס' 8 בסעיף 5 לחוק העונשין (תיקון מס' 26), תש"ן-1989.
- ס"ח תשנ"א מס' 1338 מיום 3.1.1991 עמ' 54 (ה"ח תש"ן מס' 2001 עמ' 223) – תיקון מס' 9.
- ס"ח תשנ"ב מס' 1396 מיום 14.4.1992 עמ' 225 (ה"ח תש"ן מס' 1985 עמ' 154) – תיקון מס' 10 בסעיף 60 לחוק-יסוד: הממשלה; תחילתו ביום 18.6.1996.
- ס"ח תשנ"ה מס' 1534 מיום 25.7.1995 עמ' 367 (ה"ח תשנ"ד מס' 2278 עמ' 478) – תיקון מס' 11 בסעיף 10 לחוק המחשבים, תשנ"ה-1995; תחילתו שלושה חודשים מיום פרסומו.
- ס"ח תשנ"ו מס' 1574 מיום 8.3.1996 עמ' 164 (ה"ח תשנ"ה מס' 2347 עמ' 230), ה"ח תשנ"ה מס' 2411 עמ' 510) – תיקון מס' 12 בסעיף 65 לחוק העובדים הסוציאליים, תשנ"ו-1996; תחילתו שלושה חודשים מיום פרסומו.
- ס"ח תשנ"ח מס' 1640 מיום 5.12.1997 עמ' 17 (ה"ח תשנ"ז מס' 2562 עמ' 70) – תיקון מס' 13 בסעיף 9 לחוק למניעת אלימות במשפחה (תיקון מס' 3), תשנ"ח-1997.
- ס"ח תש"ס מס' 1746 מיום 21.7.2000 עמ' 229 (ה"ח תשנ"ז מס' 2639 עמ' 464) – תיקון מס' 14 בסעיף 14 לחוק העונשין (תיקון מס' 56), תש"ס-2000.
- ס"ח תשע"ב מס' 2369 מיום 17.7.2012 עמ' 511 (ה"ח הממשלה תשע"ב מס' 680 עמ' 786) – תיקון מס' 15.
- ס"ח תשע"ו מס' 2517 מיום 28.12.2015 עמ' 308 (ה"ח הממשלה תשע"ד מס' 808 עמ' 44) – תיקון מס' 16.
- ס"ח תשע"ו מס' 2571 מיום 4.8.2016 עמ' 1141 (ה"ח הממשלה תשע"ד מס' 848 עמ' 396) – תיקון מס' 17 בסעיף 2 לחוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 75), תשע"ו-2016.

להעיד לחובת אדם המואשם יחד עם משנהו בכתב-אישום אחד.

5. (א) הסייגים שבסעיפים 3 ו-4 לא יחולו במשפט פלילי בשל אחד מאלה:

עדות מותרת
(תיקון מס' 9)
תשנ"א-1991
(תיקון מס' 16)
תשע"ו-2015

(1) חבלת גוף או אלימות או איום באחד מאלה;

(2) עבירה לפי סעיפים 337 או 362 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן – חוק העונשין), או לפי סימן י' בפרק ח' ולפי סימנים ה' או ו' בפרק י' לחוק העונשין, שעבר בן זוג נגד בן זוגו, הורה נגד ילדו או ילד נגד הורהו;

(תיקון מס' 14)
תש"ס-2000

(2א) עבירה לפי סעיף 287 לחוק העונשין, לעניין הפרת צו הגנה לפי חוק למניעת אלימות במשפחה, תשנ"א-1991, או לעניין הפרת צו שיפוטי אחר לפי כל דין, שעניינו הגנת בן זוגו, ילדו או הורהו של המפר, מפניו;

(תיקון מס' 13)
תשנ"ח-1997

(3) עבירה לפי סעיפים 244 עד 246, ו-249 לחוק העונשין, שנעברה בקשר לאחת העבירות המפורטות בסעיף זה;

(4) (נמחקה).

(תיקון מס' 16)
תשע"ו-2015

(ב) הסייגים שבסעיפים 3 ו-4 לא יחולו על עדות של אדם שהגיש תלונה נגד בן זוגו, ילדו או הורהו, לפני העניין, במשפט פלילי בעניין אותה תלונה, בין שהוא הראשון שהגיש תלונה באותו עניין ובין שהוגשה כבר תלונה באותו עניין בידי אדם אחר.

(תיקון מס' 16)
תשע"ו-2015

(ג) לעניין סעיפים קטנים (א) ו-(ב), אחת היא אם העד הוא נפגע העבירה או אדם אחר.

(תיקון מס' 16)
תשע"ו-2015

6. נקרא בן זוג להעיד לזכות בן זוגו, או נקרא הורה או ילד להעיד זה לזכותו של זה, תהא העדות, בין בחקירה ראשית ובין בחקירה שכנגד מטעם התביעה, כשרה לשמש ראיה להוכחת אשמתו של הנאשם.

עדות לזכות בן
משפחה – ראיה
לחובתו

7. במשפט אזרחי יכול בעל דין להעיד לעצמו או להיות מוזמן להעיד ליריבו.

עדות לעצמו או
ליריב

8. בסימן זה –

"בן זוג" – לרבות הידוע בציבור כבן זוגו, ולמעט מי שחי בנפרד מבן זוגו ואינו מנהל עמו משק בית משותף מתוך כוונה לפרק את חיי המשפחה באופן קבוע, אף אם הם מתגוררים תחת קורת גג אחת;

הגדרות
(תיקון מס' 16)
תשע"ו-2015

"ילד" – לרבות מאומץ;

"הורה" – לרבות מאמץ.

סימן ב': עדות על אמרות

9. עדות על אמרה שנאמרה בשעה שנעשה, לפי הטענה, מעשה עבירה, או בסמוך לפניו או לאחריו, והאמרה נוגעת במישרין לעובדה השייכת לענין, תהא קבילה אם אמר אותה אדם שהוא עצמו עד במשפט.

אמרת עד בעת ביצוע
עבירה

10. עדות על אמרה שאמר אדם שנעשה בו, לפי הטענה, מעשה אלימות, והאמרה נוגעת לאותו מעשה או לנסיבות-לואי שלו, תהא קבילה אף אם האדם שאמר אותה אינו נוכח כעד ואף אין להביאו למשפט משום שהוא נפטר או תשוש או חולה או נעדר מן הארץ, ובלבד שנתקיימה באותה אמרה אחת מאלה:

אמרה של קרוב
אלימות

(1) היא נאמרה בשעת מעשה האלימות, או בסמוך לאחריו, או לאחר שהיתה לו ההזדמנות הראשונה להתאונן עליו;

(2) היא נוגעת למעשה האלימות לפי סדר האירועים עד כדי היותה חוליה בשלשלת הנסיבות הקשורות במישרין לביצוע העבירה;

(3) היא נאמרה בשעה שהוא היה גוסס, או האמין שהוא גוסס, בעקבו של מעשה האלימות.

10א. (א) אמרה בכתב שנתן עד מחוץ לבית המשפט תהיה קבילה כראיה בהליך פלילי אם נתקיימו אלה:

אמרת עד מחוץ לבית
המשפט
(תיקון מס' 5)
תש"ס-1979

- (1) מתן האמרה הוכח במשפט ;
- (2) נותן האמרה הוא עד במשפט וניתנה לצדדים הזדמנות לחקרו ;
- (3) העדות שונה, לדעת בית המשפט, מן האמרה בפרט מהותי, או העד מכחיש את תוכן האמרה או טוען כי אינו זוכר את תכנה.
- (ב) בית-המשפט רשאי לקבל אמרה כאמור בסעיף קטן (א) אף אם נותן האמרה אינו עד, בין משום שהוא מסרב להעיד או אינו מסוגל להעיד, ובין שלא ניתן להביאו לבית-המשפט משום שאינו בחיים או לא ניתן למצאו, ובלבד שבית-המשפט שוכנע שמנסיבות הענין עולה, כי אמצעי פסול שימש להניא או למנוע את נותן האמרה מלתת את העדות.
- (ג) בית המשפט רשאי לסמוך ממצאיו על אמרה שנתקבלה לפי סעיף זה, או על חלקה, והוא רשאי להעדיף את האמרה על עדותו של העד, והכל אם ראה לעשות כן לנוכח נסיבות הענין, לרבות נסיבות מתן האמרה, הראיות שהובאו במשפט, התנהגות העד במשפט ואותות האמת שנתגלו במהלך המשפט, והטעמים יירשמו.
- (ד) לא יורשע אדם על סמך אמרה שנתקבלה לפי סעיף זה אלא אם יש בחומר הראיות דבר לחיזוקה.
- 10ב. אמרה בכתב שניתנה מחוץ לבית המשפט תהיה קבילה כראיה בהליך פלילי אף אם נותנה אינו עד במשפט, אם שני הצדדים הסכימו לכך ותוכן האמרה לא היה שנוי במחלוקת, ובלבד שהנאשם היה מיוצג על ידי עורך דין.
- 10ג. אין האמור בסעיפים 10א ו-10ב כדי להכשיר ראיה שאינה קבילה מסיבה אחרת שבדין או לפסול ראיה שהיא כשרה לפי דין אחר.
11. אמרתו של נאשם מותר להוכיח בעדותו של אדם ששמע אותה; נרשמה האמרה בכתב והנאשם חתם עליה או קיים אותה באופן אחר, מותר להוכיחה בעדות על כך ממי שהיה נוכח באותו מעמד. אמרה שנרשמה כאמור מותר להוכיחה אף בתצהיר בכתב של מי שהיה נוכח באותו מעמד, אם הנאשם מיוצג וסניגורו הסכים לכך או — כאשר האמרה נוגעת לאישום בעוון או בחטא — אם הנאשם, במענה לשאלת בית המשפט ולאחר שבית המשפט הסביר לו את זכותו לחקור את נותן התצהיר, אישר שקרא את האמרה או שהיא הוקראה לו, אינו כופר בכך שהאמרה היא אמרתו וויתר על חקירת מקבל האמרה.
12. (א) עדות על הודיית הנאשם כי עבר עבירה, תהא קבילה רק אם הביא התובע עדות בדבר הנסיבות שבהן ניתנה ההודיה ובית המשפט ראה שההודיה היתה חפשית ומרצון.
- (ב) בית המשפט רשאי לקבל כראיה, להוכחת הנסיבות שבהן ניתנה הודיית נאשם, גם תצהיר בכתב של מקבל ההודיה, שבו הוא מפרט את נסיבות גביית ההודיה ומצהיר כי ההודיה היתה חפשית ומרצון, והוא אם נתקיים אחד מאלה:
- (1) הנאשם מיוצג וסניגורו ויתר על חקירת מקבל ההודיה;
- (2) ההודיה היתה על עבירה שהיא עוון או חטא והנאשם, במענה לשאלת בית המשפט ולאחר שבית המשפט הסביר לו את זכותו לחקור את נותן התצהיר, אישר שקרא את ההודיה או שהיא הוקראה לו, אינו כופר בכך שההודיה היתה חפשית ומרצון וויתר על חקירת מקבל ההודיה.
- סימן ג': עדות מחוץ למדינה
13. (א) לפי בקשת בעל דין במשפט אזרחי רשאי בית המשפט, אם נראה צורך למען הצדק ולפי התנאים שהורה עליהם, לצוות שעד או כל אדם אחר יחקר בתצהיר על-ידי אדם פלוני ובמקום פלוני שמחוץ לתחום שיפוטו של בית המשפט, ורשאי בית המשפט ליתן הוראה בכל דבר הכרוך באותה חקירה, כפי שייראה סביר וצודק, ורשאי הוא להתיר לכל בעל דין להגיש את פרוטוקול העדות כראיה באותו משפט.
- (ב) אדם שהורו לו לערוך חקירה כאמור רשאי להשביע ולערוך דו"ח מיוחד לבית המשפט בדבר החקירה ובדבר התנהגותו של כל עד או אדם אחר בה או בדבר היעדרו ממנה, ורשאי בית המשפט להורות על כל הליך וליתן כל צו כפי שייראה לו צודק.

קבלת אמרה בהסכמה
(תיקון מס' 5)
תש"ס-1979

שמירת דינים
(תיקון מס' 5)
תש"ס-1979

הוכחת אמרה של
נאשם
(תיקון מס' 5)
תש"ס-1979
ת"ט תש"ס-1980

הודיה

(תיקון מס' 5)
תש"ס-1979

גביית עדות על ידי
שלוח במשפט אזרחי

14. על אף האמור בחוק סדר הדין הפלילי, תשכ"ה-1965, מקום שנגבתה עדות מחוץ לתחום שיפוטם של בתי המשפט בישראל, מכוח כל אמנה, הסכם או דין, לצורך הליך פלילי בישראל, רשאי בית המשפט להתיר שפרוטוקול העדות שניתנה כאמור יוגש כראיה במשפט, ובלבד שבית המשפט ראה להנחת דעתו שיש סיבה מספקת להיעדרו של העד שהעיד לפי הפרוטוקול וכי לנאשם או לעורך דינו ניתנה הזדמנות לחקור את העד חקירה שכנגד בשעה שנגבתה העדות.

עדות מחוץ למדינה
במשפט פלילי

פרק ב': עדות שבכתב

סימן א': תצהירים

15. (א) מקום שמותר לאדם על-פי דין, או שנדרש אדם, להוכיח דבר על-ידי תצהיר בכתב, בשבועה או בהן צדק, יהיה תצהירו בכתב ראיה כשרה, אם הוזהר המצהיר כי עליו להצהיר את האמת וכי יהא צפוי לענשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן.

תצהיר שבכתב
כראיה בדין

(ב) האזהרה לפי סעיף קטן (א) תינתן, ונתינתה תאושר על פני התצהיר, על-ידי אחד מאלה:

- (1) שופט;
- (2) דיין בבית דין דתי;
- (3) היועץ המשפטי לממשלה, פרקליט המדינה, פרקליטי מחוז, פרקליטי נפה, וסגני פרקליט המדינה ופרקליטי המחוז ועוזריהם;
- (4) עורך-דין;
- (5) ראש רשות מקומית;
- (6) אדם אחר שהסמיכו לכך שר המשפטים¹.

16. לענין סעיף 120 לפקודת החוק הפלילי, 1936, דין תצהיר שנעשה לפי סעיף 15 כדין הצהרה בשבועה.

תחולת הדין הפלילי

17. (א) הוראות סעיף 15 אינן גורעות מכוחו של בית המשפט לצוות כי המצהיר יחקר בבית המשפט, ובית המשפט ייעתר לבקשתו של בעל דין לצוות על כך; לא התייצב המצהיר, רשאי בית המשפט לפסול תצהירו מלשמש ראיה.

חקירה בעל-פה

(ב) נתברר לבית המשפט, שבקשתו של בעל דין לחקור מצהיר בבית המשפט באה לשם קנטור או קלות דעת, רשאי הוא להטיל על המבקש את הוצאות החקירה.

סימן ב': שבועות

18. "רשם", לענין פקודה זו - מי שנתמנה להיות רשם או סגן רשם על פי סעיף 30 לחוק בתי המשפט, תשי"ז-1957.

הגדרה

19. רשם או שופט בית משפט שלום רשאי - לכל ענין שאין לגביו הוראה על כך בחיקוק אחר - להשביע אדם, או לקבל ממנו תצהיר, אם -

סמכות להשביע

- (1) הדבר נדרש לבית משפט או לענין אחר בישראל, או לבית משפט או לרישום מסמך מחוץ לישראל;
- (2) האדם חייב שבועה או תצהיר;
- (3) האדם רוצה למסור הודעה בשבועה או בתצהיר;
- (4) האדם רוצה לערוך בפניו מסמך שעריכתו מחייבת שבועה או תצהיר.

סימן ג': עדות של מומחים ועובדי ציבור

19א. (א) מסמך הניתן על ידי הממשלה, ייחתם בידי ראש הממשלה או בידי שר שראש

ראיה לפעולת
הממשלה
(תיקון מס' 10)
תשנ"ב-1992

¹ ר' י"פ תשל"ט מס' 2561 מיום 31.8.1979 עמ' 2084. י"פ תשמ"א מס' 2715 מיום 28.5.1981 עמ' 1876 (רשמי מקרקעין). י"פ תשס"ד מס' 5297 מיום 13.5.2004 עמ' 2870. י"פ תשס"ה: מס' 5352 מיום 22.12.2004 עמ' 854 (המזכירים הראשיים בבתי דין רבניים). מס' 5421 מיום 31.7.2005 עמ' 3620.

- הממשלה הסמיכו לכך, או בידי מזכיר הממשלה.
- (ב) אישור בכתב של מזכיר הממשלה שהממשלה עשתה דבר פלוני ישמש ראיה שאכן נעשה הדבר כאמור באישור.
20. בית המשפט רשאי, אם אין הוא רואה חשש לעיוות דין, לקבל כראיה, בכתב, חוות דעתו של מומחה בשאלה שבמדע, שבמחקר, שבאמנות או שבידיעה מקצועית (להלן - חוות דעת), ותעודה של רופא על מצב בריאותו של אדם (להלן - תעודת רופא).
21. חוות דעת ותעודת רופא שנעשו בישראל חזקה שהחתימה המופיעה בהן נכונה, כל עוד לא הוכח היפוכו של דבר.
22. לא יקבל בית משפט כראיה חוות דעת או תעודת רופא שנעשו מחוץ לישראל, אלא כשיש עליהן אישור של נציג קונסולרי או דיפלומטי של ישראל –
- (1) שהחתימה על חוות הדעת או תעודת הרופא ראויה לאמון;
- (2) שלפי חוקי המקום שבו נעשתה חוות הדעת או תעודת הרופא צפוי למומחה או לרופא עונש על דברי שקר הכלולים בהן.
23. בית המשפט רשאי, אם אין הוא רואה חשש לעיוות הדין, לקבל כראיה תעודה על דבר שנרשם במסמך רשמי; התעודה תהא חתומה בידי עובד הציבור שעשה את הרישום או את המעשה או קיבל את הידיעה שנרשמה, ואם אין הוא עוד באותו שירות - בידי האחראי על היחידה שבה עבד.
24. (א) חוות דעת, תעודת רופא ותעודת עובד הציבור ייערכו לפי הטפסים הקבועים בתוספת הראשונה או בדומה להם ככל האפשר.
- (ב) שר המשפטים רשאי, בתקנות, לקבוע דרך הגשתן של חוות דעת, תעודת רופא או תעודת עובד הציבור ולהביא שינויים בטפסיהן.
25. (א) חוות דעת, תעודת רופא ותעודת עובד הציבור שהוגשו כראיה לבית המשפט - דינן כדין עדות בשבועה לענין סעיף 117 לפקודת החוק הפלילי, 1936.
- (ב) לצורך סעיף זה, דין חוות דעת ותעודת רופא שנעשו מחוץ לישראל כדין חוות דעת ותעודת רופא שנעשו בישראל.
- (ג) כל חוות דעת וכל תעודת רופא יכילו הצהרת המומחה או הרופא כי הוראות סעיף זה ידועות לו.
26. (א) הוראות סימן זה אינן גורעות מכוחו של בית המשפט לצוות כי מומחה או רופא או עובד הציבור יחקרו בבית המשפט, ובית המשפט ייעתר לבקשתו של בעל דין לצוות על כך.
- (ב) נתברר לבית המשפט שבקשתו של בעל דין לחקור מומחה או רופא או עובד הציבור בבית המשפט באה לשם קנטור או מתוך קלות דעת, רשאי הוא להטיל על המבקש את הוצאות החקירה.
27. אין בהוראות סימן זה לענין עדות של עובדי הציבור –
- (1) כדי לגרוע מהוראות כל חוק אחר בדבר הוכחת עובדה על ידי תעודה של עובד הציבור;
- (2) כדי לגרוע מכל דין שלפיו רשאי או חייב עובד הציבור לסרב להעיד או לסרב למסור תעודה;
- (3) כדי לגרוע מכל דין הפוסל עדות או המסייג קבלתה כראיה.
28. לענין סימן זה, "עובד הציבור" –
- (1) עובד המדינה, לרבות שופט, דיין בבית דין דתי, חבר הממשלה ומבקר המדינה;
- (2) עובד ההסתדרות הציונית העולמית והסוכנות היהודית לארץ-ישראל;
- (3) עובד או נושא תפקיד של גוף ציבורי אחר שקבע שר המשפטים באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

"נציג דיפלומטי" - שגריר, ציר, ממונה על שגרירות או צירות, יועץ של שגרירות או צירות, מזכיר ראשון, מזכיר שני או מזכיר שלישי של שגרירות או צירות, המשמשים בתפקידם במדינת חוץ;

"נציג קונסולרי" - קונסול כללי, קונסול, סגן קונסול, קונסול כללי בפועל או סוכן קונסולרי, המשמשים בתפקידם במקום שמחוץ לישראל;

"תעודה ציבורית" - תעודה של אחד הגופים המנויים להלן שהיא מעשה חקיקה, שיפוט או ביצוע, או רשומה של מעשה כאמור, או שהיא חלק מן הרשומות הרשמיות של אחד הגופים המנויים להלן, ובכלל זה תעודה המוחזקת כרשומה, בין שנעשתה בדרך רשמית ובין בדרך אחרת; ואלה הגופים:

(1) מדינת ישראל או הרשות הריבונית של שטח ארץ שמחוץ לישראל;

(2) משרדי הממשלה, רשות מקומית, בית משפט, בית דין, גוף אחר בעל סמכות שיפוטית או מעין שיפוטית, נוטריון או כל גוף רשמי אחר של ישראל או של שטח ארץ שמחוץ לישראל (להלן מוסדות);

(3) עובד המדינה, עובד רשות ריבונית של שטח ארץ שמחוץ לישראל או עובד מוסד (להלן - פקיד);

"מדפיס רשמי" –

(1) לגבי ישראל - המדפיס הממשלתי או מי שהוכח כי הוא מורשה רשמית להדפיס את התעודה הנדונה או תעודות מן הסוג הנדון;

(2) לגבי שטח ארץ שמחוץ לישראל - כל מדפיס שהוכח כי הוא המדפיס בשביל הממשלה או הרשות הריבונית של אותו שטח ארץ או מורשה כאמור בפסקה (1).

30. יפוי-כח או כל מסמך אחר שבכתב שנערכו או שהוצאו במקום שמחוץ לשטח שחל עליו משפט מדינת ישראל, מותר בכל משפט או ענין אזרחיים, ובכפוף לכל סייג מוצדק, להוכיחם באישורם של הצדדים שהוציאו, או בהצהרה שבכתב של אחד מעדי האימות, שנמסרו כנחזה בפני אחד מאלה:

(1) נציג דיפלומטי או קונסולרי ישראלי, וקוימו בכתב חתום בידו ובחותמתו על גבי המסמך או בנספח אליו;

(2) נוטריון ציבורי, וקוימו בכתב חתום בידו ובחותמתו הנוטריונית ואומתו בכתב בידו נציג דיפלומטי או קונסולרי ישראלי ובחותמתו הרשמית על גבי המסמך או בנספח אליו.

31. תעודה הנחזית מקוימת כאמור בסעיף 30, יראוה כאילו הוכחה כראוי, ואין צורך להוכיח את חתימתו או חותמתו או מעמדו הרשמי של האדם הנחזה להיות מקיים האישור או ההצהרה.

32. תעודה ציבורית ניתן להוכיח בהגשת אחת מאלה, בלי לפגוע בדרכי הוכחה אחרים:

(1) המקור;

(2) העתקו הבודק;

(3) העתקו שהודפס על ידי המדפיס הרשמי;

(4) העתקו המאושר בחותמו הרשמי או בחתימתו של הפקיד שבידו משמורתו הרשמית;

(5) העתקו המאושר בחותמו הרשמי של המוסד שבידו משמורתו הרשמית;

(6) העתקו המאושר בחותמו או בחתימתו של שר או של נושא משרה אחר בדרג שווה-ערך, או של פקיד בדרג ובמשרה המניחים את דעתו של בית המשפט לגבי מהימנותו של האישור;

(7) העתקו המאושר בחותמו הרשמי של מוסד, אם מהימנותו של האישור מניחה דעתו של בית המשפט, בהתחשב עם טיבם של התעודה ושל המוסד שאישר אותה.

33. (א) תעודת אישור של נציג דיפלומטי או קונסולרי ישראלי בשטח ארץ פלוני, תהא ראיה

(תיקון מס' 3)
תשל"ו-1976

הוכחת תעודות-חוץ

אין צורך להוכיח
מעמדו של המקיים

הוכחת תעודות
ציבוריות

תעודת אישור של
נציג ישראלי

מספקת לכל אחת מהעובדות האלה:

- (1) כי תעודה ציבורית פלונית הודפסה בידי המדפיס הרשמי של אותו שטח ארץ;
  - (2) כי חותם או חתימה פלונית הם חותמו וחתימתו הרשמיים של הפקיד הנחזה כבעל החותם או החתימה;
  - (3) כי חותם פלוני הוא חותמו הרשמי של המוסד הנחזה כבעל החותם.
- (ב) תעודת אישור של נציג דיפלומטי או קונסולרי ישראלי, כי לפי מיטב ידיעתו ואמונתו תעודה ציבורית פלונית נמצאת במשמורתו הרשמית של פקיד פלוני או של מוסד פלוני, תהא ראייה מספקת לדבר.

34. חזקה היא, כל עוד לא הוכח היפוכו של דבר, כי –

- (1) תעודה ציבורית, "רשומות" וכל פרסום רשמי אחר הנחזים כמודפסים בידי מדפיס רשמי - הם אמנם מודפסים למעשה כאמור;
- (2) תעודה ציבורית, שפקיד מאשר, בכתב חתום בידו או בחותמו, שהיא נמצאת במשמורתו הרשמית - היא אמנם במשמורתו למעשה;
- (3) תעודה ציבורית, שמוסד מאשר, בכתב חתום בחותמו, שהיא נמצאת במשמורתו הרשמית - היא אמנם במשמורתו למעשה;
- (4) תעודה ציבורית, הנחזית שנערכה רשמית בידי אדם פלוני ובנסיבות פלוניות - היא אמנם נערכה כך;
- (5) חותמים וחתימות רשמיים שעל תעודה ציבורית או על העתק שלה, או על תעודות אישור לפי הוראות סימן זה - הם אמיתיים וכל תיאורי המשרות של החתומים על התעודות או תעודות האישור הם מדויקים.

34א. דבר שפורסם ב"רשומות" חזקה שנעשה כראוי, והוא הדין בכל דבר שפורסם המדפיס הממשלתי אף שלא ברשומות.

34ב. התאריך הנקוב של גליון "רשומות" הוא יום פרסומו.

סימן ה': רשומה מוסדית

35. בפרק זה –

- "הליך משפטי" - הליך אזרחי או פלילי בפני בית משפט, שניתן להביא בו ראיות;
- "מוסד" - המדינה, רשות מקומית, עסק או כל מי שמספק שירות לציבור;
- "עסק" - לרבות משלח יד;
- "פלט" - כהגדרתו בחוק המחשבים, תשנ"ה-1995;
- "רשומה מוסדית" - מסמך, לרבות פלט, אשר נערך על ידי מוסד במהלך פעילותו הרגילה של המוסד;
- "תאגיד בנקאי" - כמשמעותו בחוק הבנקאות (רישוי), תשמ"א-1980, ולרבות בנק ישראל.

36. (א) רשומה מוסדית תהא ראייה קבילה להוכחת אמיתות תוכנה בכל הליך משפטי, אם נתקיימו כל אלה –

- (1) המוסד נוהג, במהלך ניהולו הרגיל, לערוך רישום של האירוע נושא הרשומה בסמוך להתרחשותו;
- (2) דרך איסוף הנתונים נושא הרשומה ודרך עריכת הרשומה יש בהן כדי להעיד על אמיתות תוכנה של הרשומה;
- (3) היתה הרשומה פלט - הוכח בנוסף, כי –
  - (א) דרך הפקת הרשומה יש בה כדי להעיד על אמיתותה;
  - (ב) המוסד נוקט, באורח סדיר, אמצעי הגנה סבירים מפני חדירה לחומר

חזקות על תעודות ציבוריות

"רשומות" – ראייה (תיקון מס' 6) תשמ"א-1981

תאריך הפרסום של "רשומות" (תיקון מס' 6) תשמ"א-1981

(תיקון מס' 11) תשמ"ה-1995

הגדרות (תיקון מס' 11) תשמ"ה-1995

קבילות רשומה מוסדית (תיקון מס' 11) תשמ"ה-1995

מחשב ומפני שיבוש בעבודת המחשב.

(ב) היתה הרשומה פלט, יראו לענין סעיף קטן (א)(1) את מועד עריכת הנתונים המהווים יסוד לפלט, כמועד עריכתה של הרשומה.

(ג) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על רשומה אשר נערכה על ידי רשות מרשויות החקירה או התביעה הפלילית והמוגשת בהליך פלילי על ידי רשות כאמור. אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לפסול או להגביל הגשת רשומה כאמור, אם ניתן להגישה בהתאם להוראות סעיף 39ב.

(ד) התקבלה ראייה מכוח סעיף זה, יהיה הצד שכנגד זכאי לחקור חקירה נגדית עדים שזמנו על ידו לעדות, לשם הזמת הראייה, אם עדים אלה קשורים עם בעל הדין שמטעמו הוגשה הראייה.

37. (נמחק).

(תיקון מס' 11)
תשנ"ה-1995

38. בהליך משפטי שהתאגיד הבנקאי אינו בעל דין בו, אין כופים בנקאי או פקיד של תאגיד בנקאי, להגיש רשומה מוסדית של תאגיד בנקאי, שתוכנה ניתן להוכחה לפי סימן זה, או להעיד דברים, על עסקאות או חשבוניות הרשומים ברשומה המוסדית, אלא לפי צו בית המשפט שניתן מטעם מיוחד.

אי כפיית הגשה של רשומה מוסדית של תאגיד בנקאי (תיקון מס' 11)
תשנ"ה-1995

39. (א) בית המשפט רשאי, על פי בקשת בעל דין בהליך משפטי, לצוות שהמבקש יהא רשאי, לצורך אותו הליך, לבדוק ולהעתיק כל רישום שברשומה מוסדית של תאגיד בנקאי.

רשות עיון ברשומה מוסדית של תאגיד בנקאי

(ב) צו לפי סעיף זה אפשר שיינתן בלי להזמין את התאגיד הבנקאי או כל בעל דין אחר או לאחר שהזמנו, והצו יומצא לתאגיד הבנקאי שלושה ימים תמימים לפני הזמן שבו יש לקיים את הצו, זולת אם הורה בית המשפט אחרת.

(תיקון מס' 11)
תשנ"ה-1995

39א. היה הפלט חיווי דיעה בענין שבמדע, שבמחקר, שבאמנות, שבידיעה מקצועית או בענין שברפואה, לא יהיה הפלט קביל כראייה, אלא אם כן הוגש בהתאם להוראות הדין החל על הגשת עדות בענינים אלה.

חוות דעת של מומחה (תיקון מס' 11)
תשנ"ה-1995

39ב. (א) הוראות סימן זה לא יהיה בהן כדי להכשיר ראייה שאינה קבילה מחמת טעם אחר, שאינו הכלל האוסר עדות שמיעה, ולא יהיה בהן כדי לפסול או להגביל הגשת ראייה שהיא כשרה לפי הכללים האמורים או לפי דין אחר.

שמירת דינים (תיקון מס' 11)
תשנ"ה-1995

(ב) בסעיף זה ובסעיף 39א, "דין" - לרבות הלכה פסוקה.

סימן ו': העתק צילומי

40. "העתק צילומי", לענין סימן זה - העתק ממקור המתקבל בתהליכי צילום, או בשיטה אחרת שנקבעה בתקנות, ושעל פיהם מתקבל העתק משתמר ומדוייק של המקור, בין בגדלו המקורי ובין בגודל שונה.

הגדרה

41. העתק צילומי של מסמך, מסוג מסמכים שנקבע לענין זה בתקנות, אשר מצורף אליו אישור שההעתק נעשה מן המקור באופן ובתנאים שנקבעו לאותו סוג מסמכים בתקנות, ישמש ראייה לכאורה בהליך משפטי -

העתק צילומי כראייה

(1) בכל מקרה שלפי הדין מותר להוכיח תכנו של מסמך בהעתקו;

(2) אם המקור בוער על פי תקנות ובתנאים שנקבעו בהן, ומצורף להעתק אישור על כך כפי שנקבע בתקנות לאותו סוג מסמכים.

41א. ניתן להוכיח תוכנה של רשומה מוסדית על ידי העתק צילומי של הרשומה.

העתק של רשומה מוסדית (תיקון מס' 11)
תשנ"ה-1995

41ב. לענין סימן זה לא ייחשב פלט שהוא רשומה מוסדית כהעתק המסמך שעל בסיסו הופק, אלא כמקור.

מעמדו של פלט (תיקון מס' 11)
תשנ"ה-1995

42. אין בהוראות סימן זה כדי לגרוע מכל דין אחר בדבר כשרותו לראייה של העתק צילומי שנעשה לא לפי הוראות סימן זה, אלא להוסיף עליו.

שמירת דינים (תיקון מס' 11)
תשנ"ה-1995

סימן ז': פסק דין מרשיע במשפט פלילי

42א. (א) הממצאים והמסקנות של פסק דין חלוט במשפט פלילי, המרשיע את הנאשם, יהיו קבילים במשפט אזרחי כראיה לכאורה לאמור בהם אם המורשע או חליפו או מי שאחריותו נובעת מאחריות המורשע, ובכלל זה מי שחב בחובו הפסוק, הוא בעל דין במשפט האזרחי.

(תיקון מס' 2)
תשל"א-1971

(ב) הוראות סעיף זה אינן חלות על –

(1) פסק דין של בית משפט עירוני שלא ניתן מאת שופט של בית משפט שלום;

(תיקון מס' 15)
תשע"ב-2012

(2) ממצאים ומסקנות שבגזר הדין, להבדיל מהכרעת הדין.

42ב. הוגשה ראייה כאמור בסעיף 42א, רשאי בית המשפט לעיין גם בכתב האישום, בפרוטוקול ובכלל חומר אחר שהוגש במשפט הפלילי, אם ראה צורך בכך לשם הבהרת האמור בראיה.

עיון בפרוטוקול
ובחומר אחר

42ג. הוגשה ראייה כאמור בסעיף 42א, לא יהיה המורשע או חליפו או מי שחב בחובו הפסוק רשאי להביא ראייה לסתור, או ראייה שכבר נשמעה או הוגשה במשפט הפלילי, אלא ברשות בית המשפט, מטעמים שיירשמו וכדי למנוע עיוות דין.

ראיות לסתירת פסק
דין

42ד. בדיון בתביעה אזרחית לפי סעיף 35א לחוק בתי המשפט, תשי"ז-1957, יראו את הממצאים והמסקנות שנקבעו במשפט הפלילי כאילו נקבעו במשפט אזרחי.

ממצאים ומסקנות
בתביעה אזרחית

42ה. הוראות סימן זה באות להוסיף על כל דין בדבר קבילות פסק דין כראיה.

שמירת דינים

סימן ח': תעודה נושנה

43. הוגשה תעודה שהיא, כנחזה או כמוכח, בת עשרים שנה לפחות והוצאה מתוך משמורת הנראית כשרה בעיני בית המשפט באותו מקרה, רשאי הוא להעמידה על חזקתה שהחתימה עליה וכל חלק בה הנחזים שנעשו בכתב ידו של פלוני נעשו בכתב ידו, ולגבי עשייתה או אימותה של התעודה - שנעשתה או שאומתה כהלכה בידי האדם הנחזה כמי שעשאה או אימתה.

תעודה נושנה

פרק ג': ראיות חסויות

44. (א) אין אדם חייב למסור, ובית המשפט לא יקבל, ראייה אם ראש הממשלה או שר הבטחון הביע דעתו, בתעודה חתומה בידו, כי מסירתה עלולה לפגוע בבטחון המדינה, או אם ראש הממשלה או שר החוץ הביע דעתו, בתעודה חתומה בידו, כי מסירתה עלולה לפגוע ביחסי החוץ של המדינה, אלא אם מצא שופט של בית המשפט העליון, על-פי עתירת בעל-דין המבקש גילוי הראיה, כי הצורך לגלותה לשם עשיית צדק עדיף מן העניין שיש לא לגלותה, ובהליך פלילי – כי הראיה עשויה להועיל להגנת הנאשם ומידת התועלת שבה להגנה עולה על העניין שיש לא לגלותה, או שהיא חיונית להגנת הנאשם.

חסיון לטובת המדינה
(תיקון מס' 17)
תשע"ו-2016

(ב) הוגשה לבית המשפט תעודה כאמור בסעיף קטן (א), רשאי בית המשפט, על פי בקשת בעל הדין המבקש גילוי הראיה, להפסיק את המשפט לתקופה שיקבע כדי לאפשר הגשת העתירה לגילוי הראיה, ואם ראה לנכון - גם עד להחלטה בעתירה.

45. (א) אין אדם חייב למסור, ובית המשפט לא יקבל, ראייה אם שר הביע דעתו, בתעודה חתומה בידו, כי מסירתה עלולה לפגוע בעניין ציבורי חשוב, אלא אם מצא בית המשפט הדין בדבר, על-פי עתירת בעל דין המבקש גילוי הראיה, כי הצורך לגלותה לשם עשיית צדק עדיף מן העניין שיש לא לגלותה, ובהליך פלילי – כי הראיה עשויה להועיל להגנת הנאשם ומידת התועלת שבה להגנה עולה על העניין שיש לא לגלותה, או שהיא חיונית להגנת הנאשם.

חסיון לטובת הציבור
(תיקון מס' 17)
תשע"ו-2016

(ב) אין בבירור עתירה כאמור בסעיף קטן (א) כדי לעכב את הדיון בהליך העיקרי למעט במקרים שבהם הכרעה בעתירה נחוצה להמשך הדיון.

(תיקון מס' 17)
תשע"ו-2016

(ג) בית המשפט רשאי להעביר את הדיון בעתירה לשופט יחיד שאינו דן בתיק, ואם היה בית המשפט הרכב – לשופט יחיד שהוא אחד משופטי ההרכב או שאינו דן בתיק.

(תיקון מס' 17)
תשע"ו-2016

(ד) (1) השר לביטחון הפנים רשאי לאצול את סמכותו לפי סעיף זה לאחד מאלה (בסעיף קטן זה – ממונה על חסיונות):

(תיקון מס' 17)
תשע"ו-2016

(א) שופט מחוזי בדימוס בעל ידע וניסיון מקצועי בדיון הפלילי;

- (ב) קצין משטרה בכיר בדימוס בדרגת תת-ניצב ומעלה ששירת באגף החקירות והמודיעין במשטרת ישראל;
- (ג) פרקליט בדימוס ששימש בתפקיד משנה לפרקליט המדינה, מנהל המחלקה הפלילית בפרקליטות המדינה או פרקליט מחוז;
- (ד) יועץ משפטי לשעבר של משרד ממשלתי או של גוף ביטחוני בעל ניסיון מקצועי בתחום המודיעין;
- (2) אצילה לפי פסקה (1) יכול שתהיה לכמה ממונים על חסיונות;
- (3) דין ממונה על חסיונות כדין עובד המדינה לעניין חיקוקים אלה:
- (א) חוק שירות הציבור (מתנות), התש"ם-1979;
- (ב) חוק העונשין, התשל"ז-1977 – ההוראות הנוגעות לעובדי הציבור;
- (ג) חוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), התשכ"ט-1969;
- (ד) חוק שירות המדינה (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), התשי"ט-1959;
- (ה) פקודה זו;
- (ו) חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, בשינויים שיקבע השר לביטחון הפנים, ככל שיקבע.

45. בלי לפגוע בכלליות האמור בסעיפים 44 ו-45, ראש הממשלה, או השר כאמור באותם סעיפים, רשאי להביע את דעתו כי מסירת הראיה עלולה לפגוע בביטחון המדינה, ביחסי החוץ שלה או בעניין ציבורי חשוב, לפי העניין, גם אם פגיעה כאמור עלולה להיגרם בשל צירוף הראיה וראיות אחרות, נוכח סוג המידע הנכלל בראיה, תוכנו או היקפו וגם אם הראיות האחרות אינן קשורות לאותו הליך.

פגיעה הנגרמת מצירוף ראיות (תיקון מס' 17) תשע"ו-2016

46. (א) הדיון בעתירה לגילוי ראיה לפי סעיפים 44 או 45 יהיה בדלתיים סגורות; לשם החלטה בעתירה רשאי השופט של בית המשפט העליון או בית המשפט, לפי הענין, לדרוש שהראיה או תכנה יובאו לידיעתו, ורשאי הוא לקבל הסברים מהיועץ המשפטי לממשלה או מנציגו ומנציג המשרד הממשלתי הנוגע בדבר, אף בהעדר יתר בעלי הדין.

הדיון בעתירה לגילוי ראיה חסויה

(1א) בהחלטה כאמור בסעיף קטן (א) ישקול בית המשפט, בין השאר, את הקשר שבין החומר החסוי לגדר המחלוקת בין בעלי הדין, בשים לב לגרסת ההגנה, את הקשר שבין החומר החסוי לראיות הגלויות וחומר חסוי אחר בתיק, ואת קבילות החומר החסוי ומשקלו הצפוי אם יוגש כראיה במשפט, ורשאי הוא לקבל הסברים מהעותר אף בהעדר שאר בעלי הדין; לא יתיר בית משפט גילוי של ראיה חסויה, אלא לאחר שניתנה לתובע אפשרות להתייחס לטענות שנטענו שלא בפניו.

(תיקון מס' 17) תשע"ו-2016

(2א) החליט בית המשפט שלא להתיר גילוי של ראיה חסויה, רשאי הוא לשוב ולבחון את החלטתו עם התקדמות הדיון בהליך העיקרי.

(תיקון מס' 17) תשע"ו-2016

(ב) שר המשפטים רשאי להתקין תקנות סדרי דין לדיון בעתירה לפי סעיפים 44 ו-45 וסעיף זה.

47. (א) אין אדם חייב למסור ראיה אם יש בה הודיה בעובדה שהיא יסוד מיסודותיה של עבירה שהוא מואשם בה או עשוי להיות מואשם בה.

ראיות מפלילות

(ב) ביקש אדם להימנע ממסירת ראיה מחמת שהיא עשויה להפלילו כאמור בסעיף קטן (א) ובית המשפט דחה את הבקשה והראיה נמסרה, לא תוגש הראיה נגד אותו אדם במשפט שבו הוא מואשם בשל העבירה שהעובדה המתגלית מן הראיה היא יסוד מיסודותיה, אלא אם הסכים לכך.

(ג) נאשם שבחר להעיד במשפטו כעד הסניגוריה, לא יחול עליו סעיף זה לגבי העבירה שהוא מואשם בה באותו משפט.

48. (א) דברים ומסמכים שהוחלפו בין עורך דין לבין לקוחו או לבין אדם אחר מטעם הלקוח ויש להם קשר ענייני לשירות המקצועי שניתן על ידי עורך הדין ללקוח, אין עורך הדין חייב למסרם

עדות עורך דין

כראיה, אלא אם ויתר הלקוח על החסיון; והוא הדין בעובד של עורך דין אשר דברים ומסמכים שנמסרו לעורך הדין הגיעו אליו אגב עבודתו בשירות עורך הדין.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) יחולו גם לאחר שחדל העד להיות עורך דין או עובד של עורך הדין.

49. (א) רופא אינו חייב למסור ראיה על דבר הנוגע לאדם שנזקק לשירותו והדבר הגיע אליו תוך עבודתו כרופא והוא מן הדברים שלפי טיבם נמסרים לרופא בדרך כלל מתוך אמון שישמרם בסוד, אלא אם ויתר האדם על החסיון או שמצא בית המשפט כי הצורך לגלות את הראיה לשם עשיית צדק עדיף מן הענין שיש לא לגלותה; והוא הדין באדם שאגב עבודתו בשירות הרופא או בשירותו של מוסד רפואי או בצוות המקצועי העובד עם הרופא, תוך טיפול בחולים, הגיע אליו דבר שנמסר לרופא.

עדות רופא

(ב) הוראות סעיף קטן (א) יחולו גם לאחר שחדל העד להיות רופא או לעבוד כאמור בסיפה לסעיף קטן (א).

(ג) נטען חסיון לפי סעיף זה, יהיה הדיון בטענה בדלתיים סגורות; החליט בית המשפט לשמוע את העדות, רשאי הוא לשמעה בדלתיים סגורות.

50. (א) פסיכולוג-מומחה כמשמעותו בצו שהותקן לפי סעיף זה אינו חייב למסור ראיה על דבר הנוגע לאדם שנזקק לשירותו והדבר הגיע אליו תוך עבודתו כפסיכולוג והוא מן הדברים שלפי טיבם נמסרים לפסיכולוג בדרך כלל מתוך אמון שישמרם בסוד, אלא אם ויתר האדם על החסיון או שמצא בית המשפט כי הצורך לגלות את הראיה לשם עשיית צדק עדיף מן הענין שיש לא לגלותה.

עדות פסיכולוג

(ב) הוראות סעיף קטן (א) יחולו גם לאחר שחדל העד להיות פסיכולוג-מומחה.
(ג) נטען חסיון לפי סעיף זה, יהיה הדיון בטענה בדלתיים סגורות; החליט בית המשפט לשמוע את העדות, רשאי הוא לשמעה בדלתיים סגורות.

(ד) שר הבריאות יתקין בהסכמת שר המשפטים, צו שיגדיר מיהו פסיכולוג-מומחה לענין סעיף זה.

50א. (א) עובד סוציאלי כהגדרתו בחוק העובדים הסוציאליים, תשנ"ו-1996, אינו חייב למסור ראיה על דבר הנוגע לאדם שנזקק לשירותו והדבר הגיע אליו תוך עיסוקו כעובד סוציאלי והוא מן הדברים שלפי טיבם נמסרים לעובד סוציאלי בדרך כלל מתוך אמון שישמרם בסוד, אלא אם כן ויתר האדם על החסיון או שבית המשפט מצא כי הצורך לגלות את הראיה לשם עשיית צדק עדיף על הענין שיש שלא לגלותה.

עדות עובד סוציאלי (תיקון מס' 12) תשנ"ו-1996

(ב) הוראות סעיף קטן (א) יחולו גם לאחר שחדל העד להיות עובד סוציאלי.

(ג) נטען חסיון לפי סעיף זה, יהיה הדיון בדלתיים סגורות; החליט בית המשפט לשמוע את העדות, רשאי הוא לשמעה בדלתיים סגורות.

51. כהן דת אינו חייב למסור עדות על דבר שנאמר לו בוידוי ואשר גילוי אסור עליו לפי דיני דתו.

עדות כהן דת

52. הוראות פרק זה יחולו הן על מסירת ראיות בפני בית משפט ובית דין והן על מסירתן בפני רשות, גוף או אדם המוסמכים על פי הדין לגבות ראיות; ובמקום שמדובר בפרק זה ב"בית משפט" - גם בית דין, גוף או אדם כאמור במשמע.

תחולה

פרק ד': משקלן של ראיות

53. ערכה של עדות שבעל-פה ומהימנותם של עדים הם ענין של בית המשפט להחליט בו על פי התנהגותם של העדים, נסיבות הענין ואותות האמת המתגלים במשך המשפט.

משקלה של עדות

54. פסק בית משפט במשפט אזרחי באחד המקרים שלהלן על פי עדות יחידה שאין לה סיוע, והעדות אינה הודיית בעל דין, יפרט בהחלטתו מה הניע אותו להסתפק בעדות זו; ואלה המקרים:

הכרעה על פי עדות יחידה במשפט אזרחי

(1) העדות היא של קטין למטה מגיל 14;

(2) העדות היא של בעל דין או של בן-זוגו, ילדו, הורו, אחיו או אחותו של בעל דין;

(3) העדות היא של אדם המעונין בתוצאות המשפט לטובת בעל הדין שקרא אותו להעיד;

- (4) התובענה היא נגד עזבון, קטין, חולה נפש או נעדר;
- (5) נסיבות אחרות שבהן דרוש, לדעת בית המשפט, פירוט כאמור.
- 54א. (א) בית המשפט לא ירשיע נאשם על סמך עדותו היחידה של שותפו לעבירה, אלא אם מצא בחומר הראיות דבר לחיזוקה; ואולם אם היה השותף עד מדינה - טעונה עדותו סיוע; לענין זה, "עד מדינה" - שותף לאותה עבירה המעיד מטעם התביעה לאחר שניתנה או שהובטחה לו טובת הנאה.
- (ב) הרשיע בית משפט במשפט על עבירה לפי סימן ה' לפרק י' לחוק העונשין, תשל"ז-1977, על פי עדות יחידה של הנפגע, יפרט בהכרעת הדין מה הניע אותו להסתפק בעדות זו.
- (ג) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהאמור בסעיף 11 לחוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים), תשט"ו-1955.
55. (א) בית המשפט השומע עדותו של קטין, שאינו בר-אחריות פלילית בשל גילו, יזהירו תחילה בלשון המובנת לקטין, שעליו להעיד את האמת, את כל האמת ואת האמת בלבד.
- (ב) לא יורשע אדם על סמך עדות יחידה של קטין שאינו בר-אחריות פלילית בשל גילו, אלא אם כן יש בחומר הראיות דבר לחיזוקה.
56. ראיה שאינה קבילה במשפט פלילי ונתקבלה בטעות או בהיסח הדעת, לא תשמש הוכחה לאשמה ואין לבסס עליה שום פסק-דין; אף על פי כן, העובדה שבית המשפט שמע את הראיה לא תפסול את פסק-הדין, אלא אם סבור בית המשפט שהנאשם לא היה מורשע אילולא נמסרה אותה ראיה או שאין ראיה מספקת אחרת זולתה לתמוך בה את ההרשעה.
57. סתירות בעדותם של עדים אין בהן, כשלעצמן, כדי למנוע את בית המשפט מקביעת עובדות שלגביהן חלו הסתירות.
- 57א. (א) נמצא על טובין או על אריותם או על מה שמחובר או נספח אליהם שמו של יצרן, מגדל או אורז (להלן - יצרן), שם עסקו או סימן מסחר שלו, או שם או סימן אחר שיש בו כדי לזהותו, יהיה בכך ראיה לכאורה שייצר, גידל או ארז את הטובין.
- (ב) נמצא על טובין או על אריותם או על מה שמחובר או נספח אליהם שמו של משווק, שם עסקו או סימן מסחר שלו, או שם או סימן אחר שיש בו כדי לזהותו, ולא נמצא עליהם שמו של יצרן, יראו את המשווק לכל ענין כאילו הוא היצרן, זולת אם גילה לקונה, או למי שהוסמך לכך כדין, את זהות היצרן, משנדרש לכך.
- 57א1. מצרך מזון שלא צויין בו תאריך ייצורו - חזקה שיוצר תוך השנה שקדמה לגילוי העבירה שנעברה בו.
- פרק ה': שונות
- 57ב. כל דין הוא מן המפורסמות שאינן צריכות ראיה, אם אין הוראה אחרת משתמעת.
- 57ג. מקום שחיקוק מתיר או מחייב להמציא מסמך על ידי הדואר, בין שהוא נוקט לשון "המצאה" ובין שהוא נוקט לשון "נתינה" או "שליחה" או לשון אחרת, רואים את ההמצאה - אם אין הוראה אחרת משתמעת - כמבוצעת -
- (1) אם דוור מכתב המכיל את המסמך והמען על המכתב היה כשורה ודמי המשלוח שולמו מראש או שהמכתב היה פטור מתשלום דמי דואר או נושא עליו סימן המעיד כי הוא נשלח בשירות המדינה;
- (2) במועד שבו היה המכתב מגיע לתעודתו בדרך הרגילה של הדואר, אם לא הוכח היפוכו של דבר.
58. שר המשפטים רשאי לקבוע, בתקנות, את שיעור השכר שיגבה עורך דין בעד שירותיו לפי סעיף 15 ואת האגרות שיש לשלם בעד אישור לפי סעיף 15 שלא על-ידי עורך דין.
59. (א) שר המשפטים רשאי להתקין תקנות לענין פקודה זו.

הכרעה על-פי עדות יחידה במשפט פלילי (תיקון מס' 7) תשמ"ב-1982 ת"ט תשמ"ב-1982

עדות קטין שאינו בר-אחריות פלילית (תיקון מס' 9) תשמ"א-1991

ראיה שנתקבלה שלא כדין

ראיות סותרות

חוקת יצרן (תיקון מס' 1) תשל"ג-1973

חוקת זמן ייצור (תיקון מס' 7) תשמ"ב-1982

הדין הוא כמפורסמות (תיקון מס' 6) תשמ"א-1981

המצאה על-ידי הדואר (תיקון מס' 6) תשמ"א-1981

אגרות

תקנות

(ב) תקנות לענין סעיף 19 יהיו מחייבות במידת האפשר לפי הנסיבות; התקנות שבתוספת השניה יעמדו בתקפן במידה שלא שונו, או כל עוד לא בוטלו, בתקנות שהתקין השר לפי סעיף זה. 60. הוראות פקודה זו יחולו בהליכים לפני כל בית משפט כמשמעותו בחוק בתי המשפט, תשי"ז-1957, והוא כשאין הוראה אחרת לענין זה.

תחולה

תוספת ראשונה

(סעיף 24)

[\[טופס חוות דעת\]](#)

[\[טופס תעודת רופא\]](#)

[\[טופס תעודת עובד הציבור\]](#)

תוספת שניה

(סעיף 59(ב))

תקנות

1. בתקנות אלה – "משביע" - רשם או שופט בית משפט שלום המשביע אדם או מקבל ממנו תצהיר; "תצהיר" - לרבות תעודה או מסמך שעליהם בא תצהיר. 2. בתצהיר יפורשו שמו המלא של המצהיר, עסקו או מקצועו ומענו. 3. תצהיר יכול שיהא ערוך בגוף מדבר או בגוף נסתר, ומותר לחלקו לשם הנוחות לסעיפים מסומנים במספרים סידוריים. 4. כל ביני-שיטין, שינוי, מחק או טשטוש, שחלו בתצהיר לפני שנשבעו עליו, טעונים קיום בידי המשביע, בחתימת שמו, או ראשי תיבות של שמו, בשוליים שלצדו. 5. אם התצהיר אינו ניתן לקריאה או קשה לקריאה, או שלדעת הנדרש להשביע הוא כתוב באופן המקל שינוי-מרמה, רשאי הוא לסרב להשביע ורשאי לבקש שהתצהיר יכתב שנית. 6. המצהיר יחתום על התצהיר במעמד השבועה, ואם אינו יכול לכתוב, יטבע בו סימנו במעמד המשביע. 7. בסמוך לסופו של תצהיר ולשולי הנייר תבוא מודעת ההשבעה, כתובה בלי ביני-שיטין, שינוי, מחק או טשטוש וחתומה בידי המשביע; במודעה יפורשו – (1) שמותיהם של המצהיר והמשביע; (2) תאריך ההשבעה ומקומה; (3) שהשבועה על התצהיר ניתנה בפני המשביע; (4) אם המצהיר הוא עיוור או אינו יודע קרוא וכתוב - שאמנם כן הוא ושהתצהיר נקרא באזניו במעמד המשביע ונראה שהמצהיר הבין את תכנו, ואם טבע המצהיר את סימנו במקום חתימה - שאמנם כך עשה במעמד המשביע; (5) פרטים נחוצים אחרים. 8. נצטרפו מצהירים אחדים לשבועה על תצהיר אחד, יכתבו במודעת ההשבעה שמות כולם ויפורש שכל אחד מהם נשבע על אמיתות הענינים שאמר בתצהיר. 9. המשביע לא ירשה שינוי בתצהיר בלי שיושבע עליו שנית, ואם כבר הוספה על התצהיר מודעת ההשבעה, יוסיף עליו מודעה חדשה שיצויין בה השינוי; הוא גם רשאי שלא להרשות	הגדרות שמו ומענו של צורתו של תצהיר תיקונים צריכים קיום תצהיר שאינו ניתן לקריאה חתימת המצהיר מודעת ההשבעה תצהיר משותף שינוי בתצהיר

שבועה חדשה, אלא לדרוש שהתצהיר ישוב וייכתב מחדש.

10. המוסר תצהיר בשבועה ינקוט לשון ברוח זו:

"אני נשבע באלוהים, כי זה שמי וזו חתימתי (או: סימני) (והנשבע יצביע על חתימתו או על סימנו), וכי האמור בתצהירי זה (או במסמך אחר, לפי הענין) הוא נכון".

המוסר תצהיר בהן צדק ינקוט לשון ברוח זו:

"אני מצהיר בהן צדק כי זה שמי וזו חתימתי (או: סימני) (והמצהיר יצביע על חתימתו או על סימנו), וכי האמור בתצהירי זה הוא נכון".

ואם היה התצהיר בהצהרה שלא בשבועה ושלא בהן צדק יוסיף מלים אלה:
"אני מוסר הצהרה זו מתוך אמונה בלב שלם שהיא נכונה".

יעקב ש' שפירא
שר המשפטים

[הודעה למנויים על עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, תקיקה ועוד באתר נבו - הקש כאן](#)

[הודעה למנויים על עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, תקיקה ועוד באתר נבו - הקש כאן](#)